

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Факультет економіки та управління
Кафедра маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Маркетингова цінова політика

(повна назва навчальної дисципліни)

для підготовки
студентів ступеня
вищої освіти

бакалавр

бакалавр чи магістр

року набору

2018

галузі знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

075 Маркетинг

(шифр і найменування спеціальності)

освітня програма

Маркетинг

назва освітньої програми / спеціалізації

академічні групи

MP-18

статус дисципліни

обов'язкова

обов'язкова чи вибіркова

Харків, 2020 рік

Розробник:

Невертій Ганна Сергіївна,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
економічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.09.2020 р.

Гарант освітньої програми

Невертій Ганна Сергіївна,
доцент кафедри маркетингу, менеджменту та
торговельного підприємництва, кандидат
економічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

10.09.2020 р.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва

назва кафедри

протокол від 14.01.2021 р. № 06.

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 15.01.2021 р. № 05.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Маркетингова цінова політика» розроблена відповідно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є отримання загальних та професійних компетентностей з формування та ефективного управління маркетинговою ціновою політикою сучасних організацій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та методологічні аспекти формування маркетингової цінової політики.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтуються на знаннях навчальних дисциплін «Маркетинг», «Поведінка споживачів», «Маркетингова товарна політика» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальних дисциплін «Міжнародний маркетинг», «Управління продажем та мерчандайзинг».

Мова викладання – українська.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Формування цінової політики. Система цін та їх класифікація

Еволюція теорії ціни й ціноутворення. Визначення, цілі й завдання цінової політики. Етапи формування цінової політики, їх перелік і зміст. Поняття, види й характеристика концепцій ціноутворення. Поняття, правила формування й реалізації цінової політики організації для базових типів ринкових структур. Поняття, правила формування й реалізації цінової політики організації на різних етапах життєвого циклу товару.

Поняття, структура й параметри системи цін. Склад та структура ціни. Перелік і зміст функцій ціни. Сучасна типологія цін. Оптові та роздрібні ціни. Експортно-імпортні ціни. Довідкові ціни. Поняття й характеристика елементів структури ціни. Поняття, види й характеристика знижок.

Тема 2. Методичні підходи до ціноутворення в системі маркетингу

Поняття, особливості, етапи маркетингового підходу до ціноутворення. Визначення, умови й порядок застосування витратних методів ціноутворення. Визначення, умови й порядок застосування методів ціноутворення, орієнтованих на конкуренцію. Визначення, умови й порядок застосування методів ціноутворення, орієнтованих на попит.

Тема 3. Фактори маркетингового ціноутворення та маркетингові стратегії ціноутворення

Визначення, види й характеристика базових факторів ціноутворення. Поняття, види й характеристика зовнішніх і внутрішніх факторів маркетингового ціноутворення. Витрати, попит та конкуренція як фактори ціноутворення: поняття, механізм впливу й відповідної реакції на них. Цінність товару для споживача як фактор ціноутворення: поняття, механізм впливу й відповідної реакції на неї. Поняття, види й характеристика факторів, що визначають цінову чутливість покупців.

Визначення, цілі, завдання й функції маркетингових цінових стратегій. Визначення й види детермінант маркетингових цінових стратегій. Види й характеристика маркетингових цінових стратегій. Загальний порядок розробки маркетингової цінової стратегії. Методи, показники й критерії оцінки ефективності маркетингових цінових стратегій.

Тема 4. Процедури прийняття рішень щодо визначення і коригування цін. Ціноутворення брендів

Поняття, види й способи проведення адаптації (коригування) цін. Ціноутворення в рамках товарної номенклатури: поняття, умови й порядок застосування. Ціноутворення за географічною ознакою: поняття, умови й порядок застосування. Біржове ціноутворення: поняття, умови й порядок застосування. Ціноутворення в міжнародному маркетингу: поняття, механізми,

особливості. Поняття, види, умови й порядок застосування цін залежно від порядку відшкодування транспортних видатків.

Поняття, цілі, завдання й принципи ціноутворення марочних товарів. Цінові стратегії управління марочними активами. Методи формування ціни бренду: визначення, види та їх характеристика. Оцінка ефективності (результативності) ціноутворення брендів: поняття, методи, процедури. Національна та світова практика ціноутворення брендів

Тема 5. Цінові ризики та особливості досліджень ринкової кон'юнктури в ціноутворенні

Поняття, види, характеристика ризиків у ціноутворенні. Визначення, види, характеристика детермінант ризиків у ціноутворенні. Поняття, види та методи моделювання ризиків у ціноутворенні. Зміст базових етапів оцінки ризику в ціноутворенні. Види й характеристика методів оцінки ризиків у ціноутворенні. Види й характеристика методів зниження ризиків у ціноутворенні. Національна та світова практика управління ризиками в ціноутворенні.

Поняття, види й стадії інфляції. Види й характеристика сучасних теорій інфляції. Визначення, види й стадії інфляції. Методи виміру рівня й сили впливу попиту на ціну. Методи виміру рівня й сили впливу конкуренції на ціну. Методи досліджень чутливості покупців до рівня цін. Поняття, параметри й методи досліджень цінової динаміки. Економіко-математичні методи аналізу в цінових дослідженнях.

Тема 6. Державне регулювання процесів ціноутворення в Україні

Поняття, принципи й види правового регулювання ціноутворення в Україні. Види й функції основних нормативно-правових актів у сфері ціноутворення в Україні. Види й функції нормативно-правових актів, що регулюють ціноутворення монополіями в Україні. Методи й інструменти державного регулювання цін і ціноутворення в Україні. Національна та світова практика державного регулювання цін і ціноутворення на алкогольні та тютюнові вироби. Світова практика державного регулювання цін і ціноутворення.

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																								
	денна форма												заочна форма												
	повна						скорочена						повна						скорочена						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		
Тема 1. Формування цінової політики. Система цін та їх класифікація	30	6		6		18																			
Тема 2. Методичні підходи до ціноутворення в системі маркетингу	30	6		6		18																			
Тема 3. Фактори маркетингового ціноутворення. Маркетингові стратегії ціноутворення	30	6		6		18																			
Тема 4. Процедури прийняття рішень щодо визначення і коригування цін. Ціноутворення брендів	30	6		6		18																			
Тема 5. Цінові ризики та особливості досліджень ринкової кон'юнктури в ціноутворенні	30	6		6		18																			
Тема 6. Державне регулювання процесів ціноутворення в Україні	30	4		4		22																			
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	34		34		112																			

Навчальні матеріали з освітнього компоненту доступні на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=260>

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Формування цінової політики. Система цін та їх класифікація

Теоретичні питання:

Поняття, правила формування й реалізації цінової політики організації на різних етапах життєвого циклу товару.

Поняття, види й характеристика знижок.

Тема 2. Методичні підходи до ціноутворення в системі маркетингу

Теоретичне питання:

Визначення, умови й порядок застосування методів ціноутворення, орієнтованих на попит.

Тема 3. Фактори маркетингового ціноутворення. Маркетингові стратегії ціноутворення

Теоретичні питання:

Поняття, види й характеристика факторів, що визначають цінову чутливість покупців.

Методи, показники й критерії оцінки ефективності маркетингових цінових стратегій.

Тема 4. Процедури прийняття рішень щодо визначення і коригування цін

Теоретичні питання:

Ціноутворення в міжнародному маркетингу: поняття, механізми, особливості.

Національна та світова практика ціноутворення брендів

Тема 5. Цінові ризики та особливості досліджень ринкової кон'юнктури в ціноутворенні

Теоретичне питання:

Національна та світова практика управління ризиками в ціноутворенні.

Тема 6. Державне регулювання процесів ціноутворення в Україні

Теоретичне питання:

Світова практика державного регулювання цін і ціноутворення.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=260>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;

- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачено навчальним планом.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоювання студентами навчального матеріалу використовуються наступні форми оцінювання та схема розподілу балів:

Весна 2020/2021 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу Теми 1	1	
	Виконання практичного завдання 1	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу Теми 2	1	
	Виконання практичного завдання 2	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу Теми 3	1	
	Виконання практичного завдання 3	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу Теми 4	1	
	Виконання практичного завдання 4	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу Теми 5	1	
	Виконання практичного завдання 5	4	
	Тестування на Порталі	2	
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Опрацювання лекційного матеріалу Теми 6	1	
	Виконання практичного завдання 6	4	

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
	Тестування на Порталі	2	
1.7	<i>Додаткові бали</i>		
	Написання наукової статті, тез, підготовка доповідей, презентацій, участь у конкурсах з маркетингу	8	
1.8	<i>Поточний контроль</i>		
	Поточне тестування	10	
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	20	
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (розрахунково-аналітичне або ситуаційне завдання)	10	
2.3	Завдання на оцінювання професійних вмінь (розрахунково-аналітичне або ситуаційне, або творче завдання)	10	
3	Оцінка з дисципліни	100	

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Маркетингова цінова політика: практикум з дисципліни / Г. С. Невертій, А. В. Катаєв. – Харків, 2020. – 29 с. – Рукопис.

2. Маркетингова товарна та цінова політика: завдання для самостійної роботи студентів / Г. С. Невертій, А. В. Катаєв. – Харків, 2018. – 12 с. – Рукопис.

8.2. Допоміжні джерела інформації

3. Окландер М. А. Маркетингова цінова політика : навчальний посібник / М. А. Окландер, О. П. Чукурна. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 240 с.

4. Коріньєв В. Л. Маркетингова цінова політика : навчальний посібник / В. Л. Коріньєв, М. Х. Корецький, О. І. Дацій. – Київ, 2019. – 200 с.

5. Ковальчук С. В. Маркетингова цінова політика : навчальний посібник. – Львів : Новий Світ-2000, 2011. – 352 с.

6. Про ціни і ціноутворення [Електронний ресурс] : Закон України від 21 червня 2012 р. №5007-VI р. // Верховна Рада України. Розділ «Законодавство України». – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>. – Станом на 15.01.2021. – Назва з екрана.

7. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 05 квітня 2007 р. № 877-V // Верховна Рада України. Розділ «Законодавство України». – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>. – Станом на 15.01.2021. – Назва з екрана.

8. Господарський Кодекс України. Глава 21 «Ціни і ціноутворення у сфері господарювання» [Електронний ресурс] : Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV : за станом на 27.08.2013 р. // Верховна Рада України. Розділ «Законодавство України». – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>. – Станом на 15.01.2021. – Назва з екрана.